AFGHAN GERMAN ONLINE
http://www.afghan-german.com
http://www.afghan-german.de
افغان جرمن آنلاین

مسئوولیت متن و شکل بدوش نویسندهٔ مضمون میباشد، عقیدهٔ نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد.

قاسم باز ۲۰۲۰/۰۸/۰۲

سلیمان لایق، یو مداح او د وخت شاعر ؤ !

سلیمان لایق د ثور د اتمی (۸) نیټی د سهار په ۶ بجو حفیظ الله امین ته د سردار محمد داودخان د وژلو په باره کی داسی وویل.! « دا فرعون دی ووژل شی.»

یو شاعر وایی.

حسن چی بی سره شی بی قدره شی
ځکه پښتنی مخونه پټ ساتی.

او یا دا چی.

په هوا کېښی الوتل د دواړو یو دي
د تیږوس انداز جدا د باز جدا دی.

زما په مقصرنظر، شعر د یو تعداد لغاتو ترکیب او بیا دا لغات د جملی په ډول د ښی قافیی په درلودلو سره د کاغذ پرمخ او یا په حافظه کی ساتل او سپارلو ته شعر وایی.

د شعر ویل د هر سړی کار نه دی ، شعر د شاعر ذهنی یعنی درونی احساس دی چی د بیرون ځخه الهام اخلی.

کیدای شی یو ډیر ښه شخصیت ډیر بد شعر وووایی او یا یی ولیکلی ، او همداسی برعکس، یو ډیر بد شخصیت ډیر ښه شعر ولیکی، په دی معنی چی شعر نشی کولای د یوه بد جنایتکار شخصیت ځخه ښه شخصیت جوړ کړی، شعر د انسان د شخصیت معیار کیدای نشی.

شعر یوه کلتوری پدیده ده، کلتوری پدیده د یوه شاعر په سیاسی ژوند د ښه والی او بد والی اثر نشی پریښودی. سلیمان لایق یو مرتجع د وخت او زمان د حالاتو یا په بله معنی د ورځی په نرخ شاعر وه . ښه شاعر هاغه دی چی د خپل کلتوری فعالیت سره سیاسی تقوا ولری تنها شعر د یوه شاعر شخصیت نشی جوړه ولای.

لکه ځنګه چی می مخکښی وویل ، سلیمان لایق د ورځی په نرخ شاعر و. هاغه مخکښی د قدرت ځخه یو رنګه اشعار ویل خو کله چی قدرت ته ورسید، شعری تفکر یی بدل او بله شیوه یی اختیار کړه، همداراز کله چی دی پاکستان او غرب ته پناهنده شو شعری طبع یی هم بلکل بدله شوه . نور نو نه د ده، د چونغکر چیغی وی او نه د زخمت کشانو فریادونه. نور یی نه د ثور د انقلاب قوماندان یادوه او نه یی د کارمل او نجیب مداحی کوله. نور نه سوسیالیزم ده ته ارزش درلود او نه انترناسیونالیزم ، اوس نو دی د امپریالزم په غیږه کی بیده و. لایق به ښه شاعر و خو ماته د ده د شعر نه، دده سیاسی چهره ډیره مهمه وه او ده. د ښاغلی نه کلتوری تقوا درلوده او نه سیاسی .

په اوسنی معاصر تاریخ کی مونږ زیات خوږ ژبی متین او دکلک هوډ شاعران لرو چی د وخت سیاسی طوفانونو او بادونو یی نه د دوی سیاسی او نه کلتوری تقوا ونه، و نه خوځوله . دوی لکه ددی شعر په مصداق / (لکه ونه مستقیم پر خپل مکان یم) په خپل ځای درانده ولاړ پاتی شول.

ددی جملی شاعرانو ځخه چی زه یی د نژدی پیژنم هر یو ښاغلی عبدالباری جهانی، سنګروال شهسوار نیازی، انجنیر سلطان جان کلیوال او پوهاند محمد اسماعیل یون دی ، چی تر دی دمه ما ددوی په شکلو اشعارو کښی مدح او ثنا د هیڅ یوه سیاسی مشر په مورد کی و نه لوستله.. دوی تنها په خپلو حماسی اشعارو کی د خپل هیواد باتور قومونه او دهغوی د استوګنځی ځایونه یاده وی لکه ، قندهار، پروان، ارزګان ، بدخشان او.... .

سلیمان لایق عیناً د استاد خلیل الله خلیلی په لاره روان شاعر دی، د ده سیاسی او کلتوری مبارزي دوه مخونه درلوده کله یی د استعمار پر ضد چغی وهلی ، کله بی یی په خپلو شعرونو کی دعوامو د حقوق ځخه دفاع کوله او کله چی قدرت ته ورسید بیا د عوامو پر ضد د خلقی دربار او روسی استعمار مداح وګرځیده . لاندنی شعر دده اصلی چهره بربنډه وی دی په ډیری بی شرمی روسی استعمار او سرو لښکرو سربازانو چی زمونږ پر هیواد یی بربنډ یرغل وکړیه داسی غلامانه الفاظو ستایی.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

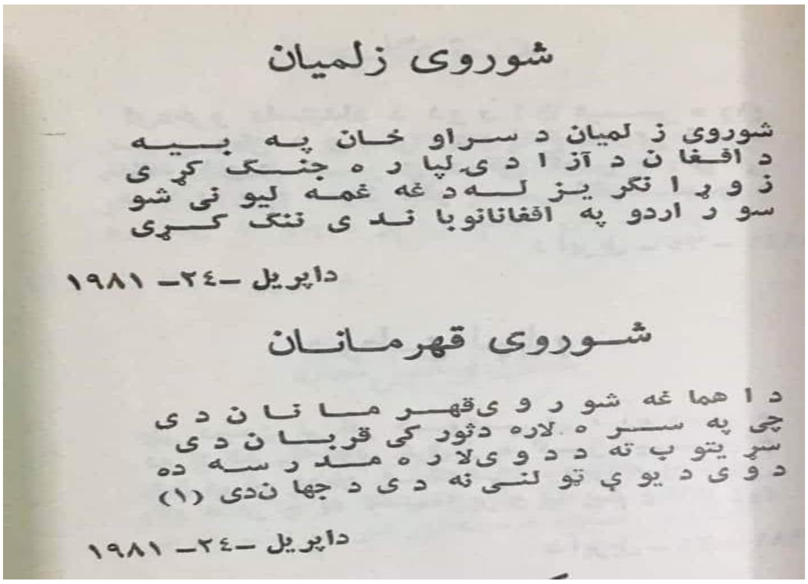
شوروی زلمیان

شوروی زلمیان د سراو خان په بیه
د افغان د آزادی لپاره جنګ کړی
زوړ انگریز له دغه غمه لیونی شو
سور اردو په افغانانو باندی تنګ کړی

داپریل ـ۲٤ـ ۱۹۸۱

شوروی قهرمانان

دا هماغه شوروی قهرمانان دی
چی په سره لاره دثور کی قربانان دی
سړیتوب ته د دوی لاره مدرسه ده
د دوی د یوې تولنی نه دی د جهان دی (۱)

داپریل ـ۲٤ـ ۱۹۸۱

خو کله چی سلیمان لایق د قدرت څخه د یو څه وخت لپاره لری شو بیا د خلقی دربار پر ضد او خپلی اشتباه ته متوجه داسی ندامت ښکاره کوی. لاندینی شعر د ده مرتجع بودن په ښه ډول تمثیل کوی.

سلیمان لایق واي.

«رهبر»

ما اقتدا ورپسی وکړه چی رهبر به وی
لکه چی وایی په هرڅه باندی خبر به وی
د ترږمیو د دوران یو زړه ور به وی
د سختو ورځو د جنګونو د سنګر به وی
د تالا شویو پرګنو یو منور به وی
د پاخیدلو افغانانو د باور به وی
زه غولیدلی وم په لوبو د یو غل باندی
ما غاړه ایښی وه په توره د اجل باندی
ما ولسونه رابلل او درول می پسی
ما ویده خلک ویښول او خوځول می پسی
ما جنګی ورونه راوستل لښکرول می پسی
ځوک به چی پاتی شوو په لار کی رسول می پسی
که به له کربنی نه کاږه شول سیخول می پسی
ما ننګول، ډله کول او سمول می پسی
ما یوه کیچه مار ته غاښونه د چیچو ورکړه
ما بی وزرونو ته وزر د الوتو ورکړه
کارغه به کله سندرغاړی د باغونو نه شی
د غار ګیدړ به توریالی د میدانونو نه شی
د قدرت غل به خدمتګار د ولسونو نه شی
وطن فروش به محافظ د وطنونو نه شی
د لرګی تیغ به د رستم د ګوزارونو نه شی
لړ می خروب کړه چی دا غم می د کلونو نه شی
ساقی د تا د لیونتوب له پیمانی نه قربان
ستا د رنګینی مشغولا له یارانی نه قربان
ماوی د زړه غم به څه کم شی خو ناسور شو پسی
ماوی ولس به په تن پټ شی خو لا چور شو پسی
زموږ ګلزار وطن ته ګوره چه تنور شو پسی
دوزخ د مرګ او د زندان او د ترور شو پسی
یو کپ دوډی د اجانبو ته مجبور شو پسی

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

دا روغ زړګی می له غمونو نه رنځور شو پسی
د زیارایستونکو په نوم موږ ته جلادان راغله
په بله بڼه پخوانی داړه ماران راغله.

سلیمان لایق د روس د اخیرین ګوډاګی داکتر نجیب الله د فرار په هکله له افغانستان نه په داسی بڼکلو الفاظو بیان کوی.لطفآ دا لاندینی لینک په غور و ګوری.
https://video.search.yahoo.com/search/video?fr=yfp-t&p=%D٨%B٣%D٩%٨٤%DB%٨C%D٩%٨٥%D٨%A٧%D٩%٨٦+%D٩%٨٤%D٨%A٧%DB%٨C%D٩%٨٢#id=٢&vid=e٨٦e٨d١ebcd٧١٣d٩٣b٦٠cf٨d٣١bbb٧٩c&action=click
سلیمان لایق د خپلی غداری په دوره کی د خپل غلام صفته دوران د اوړدولو په خاطر د خپلی پخوانی عقیدی پر خلاف په ډیره مکارانه ډول د ملا او روحانیت څخه په ډیری بی شرمی د همکاری غوښتنه کوی او د هغوی یوی ساختګی غونډی ته داسی درفشانی کوی؟

https://video.search.yahoo.com/search/video?fr=yfp-t&p=%D٨%B٣%D٩%٨٤%DB%٨C%D٩%٨٥%D٨%A٧%D٩%٨٦+%D٩%٨٤%D٨%A٧%DB%٨C%D٩%٨٢#id=٣&vid=٩٤٣ccf٠b٥٨be٠١٦٨c٩٩ef٥b٤٨٨٠١٢٤ff&action=click
سلیمان لایق یو مداح شاعر و.
سلیمان لایق ، نور محمد تره کی او حفیظ الله امین د توجو د جلبولو لپاره، تره کی او امین لعین ته داسی شعر ډالی کوی وایی.
ای زمینت خاک بیجان جملگی جان گشته است / کلبۀ تاریک دهقانان چراغان گشته است
از نبرد حزب پیشآهنگ و اردوی جوان / ز بر فرمان امین، کشور گلستان گشته است
اگر امین فاتح شد از شاگردی و مهر توشد / او بملت گفت کارش از تو سامان گشته است
این جهان ، این کرۀ خاکی چنین هرگز ندید / این چنین مشکل که با عقل تو آسان گشته است
کارگر را از تو در کشور غرور و افتخار / خان و خائن از تو مرعوب و هراسان گشته است
آنکه میغرید روزی بر غریب و بینوا / رفته در یک گوشه و از ترس پنهان گشته است
ظالم و استمگر و خونخوار و جلادان ده / از تفِ تیغ تو با وجدان و انسان گشته است
بزگر بی توشه را پروردگار توشه ده / نا امید بی زمین دارای پلوان گشته است
خصم گر منکر بود از معجزات هفت ثور / او تهی از جوهر مردی و وجدان گشته است
تودۀ زحمکش این مرز و بوم باستان / از دل و جان انقلابت را ثناخوان گشته است
١٣٥٨ /١/١٠ کابل.

سلیمان لایق لکه څنګه چی په خپل لاندی شعر کی خپل حزبی او ایدالوژیکی ملګری په توهین امیزه الفاظو یاده وی او هغوی ته د سیاسی مداریانو خطاب کوی داسی فرمایی.
سیاسی مداری.
غږ چی د قدرت شی دی لا مخکی ورته زین شی
ته به وایی دا شیطان له ځمکی نه را شین شی
هر څوک چی را واوړی د امو د سیند پرلیکه
دی ورته کابل کی په سجده سر په زمین شی
بل افغان زوی چی عزت مومی په وطن کی
دا مزدور له پورزی نه تر پوندو ورته خورین شی
ذهن ته چی ورشی د پښتون په برخه بره
کله ملاخیل، کله منګل، کله ترین شی
بیا چی د تاجک په هکله سم شی کار د ورځو
دغه ګوډاګی بیا د پنجشیر یا د نهرین شی
کله چی نامیند شی د بری د انقلابه
بیا دا مداری د ملایانو همنشین شی
زه یی د یو نوی پسرلی سترګی په لار یم
سور ګل به یی تور شی که به سپین شی که به شین شی

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځير و لولئ

دا زما باور دی په دی تور انقلابی باندی
دب به مستقبل کی متحد د هر لعین شی
ان که د وطن په بیه جوړ شی کار د ورځو
دی به بی رقیبه دغی لوبی ته تعین شی.

سلیمان لایق ته د یوه دردیدلی افغان شعر.
http://rahparcham١.org/wp-content/uploads/٢٠١٧/٠٥/١٨١٥٧١٥٤_٩١٧٠٨٩٩٠١٧٦٣٢٢١_٣٣٠٧٢٧٧٦٤٩٢٤٩٢٩٧١٧٠_n.jpg

دسته: نبشته نقد و پاسخ.
http://rahparcham١.org/category/%d٩٪٨٦٪d٨٪a٨٪d٨٪b٤٪d٨٪aa%d٩٪٨٧-/%d٩٪٨٦٪d٩٪٨٢٪d٨٪af-%d٩٪٨٨-%d٩٪be%d٨٪a٧٪d٨٪b٣٪d٨٪ae
د افسوس ځای خو دلته دی چی نن ورځ جناب ؟ امرالله صالح دا د اسلام سرباز ؟ چی تقریباً دری نیمی لسیزی د سلیمان لایق سره وجنګیده نن هماغه پخوانی مجاهد!! صالح / سلیمان لایق یو ملی شخصیت بولی. زما سوال د جناب امرالله صالح څخه دادی چی جناب صالح صاحب ، ستاسو د دری نیمو لسیزو جنګ د روسی حکومت سره د څه پخاطر و که سلیمان لایق په ریښتیا ملی شخصیت وی نو د دی نه داسی بریښی چی واقعآ د ستاسو جهاد؟ د اسلام پخاطر نه و، تاسی په ناحقه وی لطفاً د افغان ملت څخه د خپلو جنایاتو بخښنه وغواړی. وسلام.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکې په ځیر و لولـئ